

HIREK

0000

A hazaszeretet lirája.

— *Petőfi aktuális soraiból.* —

A magyar poéták hallgatnak. Most, ezekben a nagy napokban derült ki, hogy nincs lánglelkű poétánk, nincs egyetlen egy se, aki szólni tudna a magyar harcosokhoz és mindenkihez, aki csak e hazához tartozik. Most bizonyult be, milyen keveset jelentett számunkra a holnapos és nyugatos mozgalom is — a nagy Magyarország távol áll tőlük. Ezekben a napokban újból Petőfihez menekülünk és amikor a napilapok főként lelkes dilettáns katonák hazafias verseit közlik, helyén valónak találjuk, ha Petőfi különböző költeményeiből adunk szemelvényeket, mindenkinek ajánlván, hogy a magyarságnak ez időben *Szentírása* Petőfi hazafiú irásai.

* * *

*Haza és szabadság, ez a két szó, melyet
Először tanuljon dajkától a gyermek;
És ha a csatában a halál eléri,
Utószor e két szót mondja ki a férfi!*

És te isten, magyarok nagy
Istene,
Légy népeddel, hű népeddel,
Jó népeddel, légy velem.
Tedd hatalmad fiaidnak
Lelkére,
Világdöntő haragodat
Fegyvereink élére.

Szent hazaszeretet, mibe márisam tollam
Hogy dicső képedet híven lerajzoljam,
Oly híven, oly szépen,
Hogy megbüyödj, ki rád szemét fogja vetni,
Hogy örök tanyára tégy szert valamennyi
Magyar kebelében.

Huzám lieső nagy ősei,
Ti földetrazó viharok!
Ti egykoron a porba omlott
Európa homlokán tomboltatok.

Oh nagy volt hajdan a magyar,
Nagy volt hatalma, birtoka;
Magyar tenger vizében hunyt el
Éjszak, kelet s dél hullócsillaga.

Már rég nem sirtam, s ime most
Pillámon egy könny rengedez.
Magyar nép, vajon hajnaldnak
Vagy alkonyodnak harmatcseppje ez?

Magyar dicsőség, mi valál?
Hullócsillag? mely tündökölt,
Aztán lehullott a magasból
És mindörökre elnyelé a föld.

Vagy üstökös vagy, oh magyar
Dicsőség! mely jött s távozik,
Hogy századok multával újra
Lássák fényét a népek s rettegik?

*Tied vagyok, tied, hazám
E szív, e lélek;
Kit szeretnék, ha tégedet
Nem szeretnék?*

*Szentegyház keblem belseje,
Oltára képed,
Te állj, s ha kell: a templomot
Eldöntöm érted;*

*S az összeroskadó kebel
Végső imája:
Aldás a honra, istenem
Aldása rája! —*

Véres napokról álmodom,
Mik a világot romba döntik,
S az ó világnak romjain
Az új világot megteremtik.

— **Erzsébet napja.** A Szeged szab. kir város fiu- és női felsőkereskedelmi iskoláinak ifjusága kegyeletes ünneppel áldozott megboldogult Erzsébet királynénk emlékének. A városi felsőkereskedelmi iskolában immár hagyományossá kezd válni a többi iskolai ünnepélyek sorából jelentőségében kiemelkedő Erzsébet-ünnepély, amelyet állandóan a leányiskola ifjusága rendez. A körülmények miatt igen szerény keretű ünnepély meghatóan szép volt; az ifjuság hazafias érzése élénkebben nyilatkozott meg, mint máskor és egyik-másik tanuló lelkesült arcán könny pergett végig. Az egész ifjuság unisono elénekelt a *Hymnusz*t; azután Kováts József dr. tanár tartott megnyitó beszédet, amely intelligenszerű volt. Felhívta az ifjuság, — épen a kereskedelmi iskolába járó ifjuság figyelmét arra, hogy a nemzeti gazdasági munka folytatásában, a romok eltakarításában, az új Magyarország felépítésében milyen nagy szerep vár rá. Az elkövetkezendő évek — ugymond — épen a gazdasági kultúra különböző ágai-ban sok új munkást, képzett munkaerőt kívánnak és épen a most tanuló generációkra fokozottabb munka, nagyszerű feladatok várnak, amelyre magát komolyan és szorgalmasan elő kell készítenie. A beszéd látható hatást tett az ifjuságra. A megnyitó beszéd után Grün Aranka k. o. t. nagy hatással szavalt a *Hevesi Józsefnek Imádság* című megható alkalmi versét. A szavalt után Nánay Márta f. o. tartotta az innapi felolvastást, amely gondolatainak mélységével és formai szépségével kiemelkedik a hasonló ifjusági alkotások közül. Végül a *Szózat* elénekélése következett, amelynek értelme nagyobb erővel hatott most, mint bármikor. — *Budapestről* jelentik: Ma délelőtt tizenkét órakor leplezték le a Magyar Tudományos Akadémia oszlopcsarnokában megdicsőült Erzsébet királynénk márvány reliefjét. A relief *Holló Barnabás* szobrász műve és azt a jelenetet ábrázolja, amikor Erzsébet királyné Deák Ferenc ravatalát megkoszoruzza. Az ünnepélyen a király Jenő főherceggel képviseltette magát. A főherceget Berzeviczy Albert, az Akadémia elnöke üdvözölte ezekkel a szavakkal:

— Az Akadémia mély hálóját bátorodom tolmácsolni azért, hogy fensége ő császári és apostoli királyi felsége megbízásából és képviselőként a mi szerény ünnepünk fényét megjelenésével oly hathatósan emelni méltóztatott. Történeti visszapillantást vet arra az időre, amely az alkotmányos érából egészen 1876. év januárjának egy ködös napjáig eltelt, amikor Deák Ferenc koporsójánál a Tudományos Akadémia oszlopcsarnokába megjelent a gyászba öltözött királyasszony és letette koszorúját a nemzet nagy fiának ravatalára. Ezt a történelmi pillanatot örökíti meg az emlékmű.

Beszéde végén fölkerlte a királyi főherceget, hogy a leleplezéshez adja meg az engedélyt.

— **A hadsegítő bizottság felhívása.** Az alábbiak közlésére kérték fel bennünket: Felkérem mindazokat a hölgyeket, kik a Hadsegítő Bizottság részéről az állami felsőbb leányiskola tartalékkórházban teljesítenek felügyeletet, hogy f. hó 20-án (pénteken) d. u. 4 órakor az egyöntetű működés megállapítása tárgyában tartandó értekezleten, a felsőbb leányiskolában feltétlenül megjelenni sziveskedjenek. *Polgár* Lászlóné, a Hadsegítő Bizottság társelnöke.

— **Királysértéssel vádolt állomásfőnök.** A királyi ház tagjának megsértésével vádolva a tábla előtt ma délelőtt *Till* Mátyás oroszlámosi állomásfőnök. A törvényszék felmentette Tillt a vád alól, aki az ügyész felbbezése folytán került meg ismét a bíróság elé. Amikor Szerajevóban meggyilkolták a trónörökös, *Till* Mátyás, *Poberai* Antal nevű barátjával Nagyikindáról Oroszlámcsra utazott. Mikor megérkeztek, a főnök a váróterem mellett a szobába akart menni, de sehol sem találta a kulcsot s emiatt való beszélgetésében betörte az ajtót s így *Poberai*val bejutott a szobába s itt beszélgettek. *Urbán*

Antal málházó és *Meleg* Demekos vasúti munkás kihallgatásuk alkalmával azt vallották, hogy az állomásfőnök amikor a szobába lépett, gyalázó szavakkal illette a trónörökösöt. Ezzel szemben *Poberai* azt vallotta, hogy a szobában nem is volt jelen *Urbán* málházó. A tábla a mai tárgyalás után fölmentette *Till* Mátyás oroszlámosi állomásfőnököt, helybenhagyván az elsőfokú bíróság ítéletét. A főügyész semmiségi panaszt jelentett be.

— **Reinhard színházának katonatagjai.** Érdekes sürgönyt kapott a hadnagyi rangban bevonult *Beregi* Oszkár volt berlini igazgatójától. Arról értesíti Reinhardt professzor, hogy összesen tizenegy tagja teljesít a német hadseregben katonai szolgálatot. A fiatal *Lotz* vaskeresztet kapott, *Heinrich* és *Witte* megsebesültek, *Moissi*, *Hoffmann*, *Kurz*, *Murvan*, *Hoetzel*, *Granach* és *Prager* fegyverben állnak és a Budapesten is előnyösen ismert rokonszenves dramaturg, *Gerstorff* báró a csatatéren hősi halált halt.

— **Szigoru záróra rendelkezés.** Pozsonyból jelentik: A városi tanács hirdetményt tett közzé, amely szerint minden bolt-helyiséget, amelyben villany vagy gázvilágítás van, este hét órakor be kell zárnia. Azokat a kávéházakat és vendéglőket, amelyekben villanyai vagy gázzal világítanak, este tíz órakor kell bezárni. A szigoru rendelkezés.

— **Náray-Szabó államtitkár halála.** *Náray-Szabó* Sándor dr. nyugalmazott államtitkár tegnap este Budapesten 53 éves korában elhunyt. *Náray-Szabó* mint fiatal orvos lépett a kultuszminisztériumba, hol nagy képességeivel és rendkívül szorgalmával csakhamar feltűnt és gyorsan haladt előre. Különösen nagy érdemeket szerzett a magyar gyógypedagógia megalapítása és fejlesztése által. A siketnémák, a vakok és gyengekések intézeteinek számát megtízszerezte és a kíséret-iskolák, az ideges gyermekek iskoláinak létesítése is az ő nevéhez fűződik. *Lázár* György dr. udvari tanácsossal egyetemben ő létesítette a szegedi siketnémák és a vakok intézetét is. A gyógypedagógiai oktatásügynek különben nemcsak referense volt a minisztériumban, hanem kiváló művelője is s nevét Európa összes államaiban ismertté tette. Mint államtitkár különösen érdemeket szerzett a nemzeti népoktatás fejlesztése körül. A szeged-tanyai iskolák államotitására is *Náray-Szabó* nevéhez fűződik, ki gyakran fordult meg Szegeden s városunkhoz meleg rokonszenvvel. Az elhunytban *Náray-Szabó* Géza szegedi nyugalmazott táblabíró testvérátját gyászolja.

— **A Krupp-gyár hetvenmillió tőkeemelése.** *Berlinből* jelentik: Az eszteni *Krupp-művek* 1913—14. évi zárószámadása a tavalyinál gyöngébb eredményt tüntet fel. A mérlegnek iparvállalatnál példátlan nagy arányokban mozgó adatai mellett a nemzetközi piac érdeklődésére tarthat számot az igazgatóság, ama javaslat, hogy a közgyűlés a 180 millió márka alaptőkéket 70 millióval 250 millióra emelje föl. A társaság ez évi tiszta nyeresége 33.9 millió márka (tavaly 36.3 millió), amire a mult üzletéről áthozott 6.9 millió (az elmúlt esztendőben 6.5 millió) járul. Az osztalékot 12 százalékban szabták meg a tavalyi 14 százalékkal szemben. Az igazgatóság megokolása szerint a gépeket és egyéb felszereléseket az utolsó időben nagyon igénybevették és újabb beruházás vált szükségessé. Az ingatlanszámla, beleértve 30 millió leírást is, felülmúlja az alaptőkéket. A felügyelő-bizottság elfogadta ezt az érvelest és a 70 millió új alaptőke felét már 1914. december végéig befizetik. A részvényeket most is teljes összegben a Krupp-család veszi át.

— **Ágyutüzben.** Óriási szenzáció lesz pénteken, szombaton és vasárnap a *Korzómoziban*. Ugyanis az orosz haretérről olyan főlvételeket sikerült megszerezni, amilyenek eddig nem voltak. A kinematografus operatőr maga is a legveszélyesebb tűzvonalba ment és ott vette fel a különböző, kaliberű ágyukat, működés közben. Több helyen a lö-